

A Magyar Tudomány Ünnepeinek nyitórendezvénye Pécsen

A Magyar Tudományos Akadémia 2024. november 4-én a Pécsi Tudományegyetemen nyitotta meg a 2024-es Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatát. A köszöntők után Kemenesi Gábor Junior Prima díjas magyar biológus, víruskutató, a Virologiai Nemzeti Laboratórium vezetője tartott ismeretterjesztő előadást „A virológia 100 éve a járványok tükrében” címmel. A rendezvényen több kémikust is kitüntettek:

- A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként Eötvös József-koszorúval tüntette ki Tóth Gábor Józsefet, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem nyugalmazott oktatóját.
- A Richter Gedeon Nyrt. és a Magyar Tudományos Akadémia által alapított Bruckner Győző-díj Kuratóriumának döntése alapján a 2024. évi Bruckner Győző-díjat Kurtán Tibor, a Debreceni Egyetem egyetemi tanára kapta.
- A 40 éven aluli kutatók számára kiírt Bruckner Győző-díjat Weber Edit, a Szegedi Tudományegyetem munkatársa nyerte el.
- A 2024. évi Pungor Ernő-díjat Bajusz-Rácz Anita, a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont Anyag- és Környezet-kémiai Intézet tudományos munkatársa kapta.
- Az Oláh György-díjat London Gábornak, a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont kutatócsoport-vezetőjének adományozták.

LG

FOTÓ: MTA/SZIGETI TAMÁS

Országgyűlési határozat: 2025. és 2026. a Magyar Tudomány Éve

2024. november 5-én az Országgyűlés jóváhagyta a H/9263 határozati javaslatot, amelynek leglényegesebb részei:

1. Az Országgyűlés – tisztelettel adózva a magyar tudósok és kutatók vitathatatlan szerepének a világ tudományos és technológiai előrehaladásában, valamint a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) magyar nemzet és tudományosság érdekében tett két évszázados szolgálatának – támogatja a magyar tudomány és a magyar tudósok évszázados sikereinek, valamint az MTA és annak Könyvtára megalapítása 200 éves évfordulójának (a továbbiakban: bicentenárium) méltó megünneplését, és ezek tiszteletére a 2025. és 2026. évet a Magyar Tudomány Événé nyilvánítja.

2. Az Országgyűlés támogatja és szorgalmazza olyan események szervezését, tudományos és művészeti alkotások, oktatási anyagok elkészítését, amelyek alkalmasak a magyar tudományos

és innovációs eredmények, a Magyar Kutatási Hálózat (a továbbiakban: HUN-REN), valamint a felsőoktatási intézmények tudományos, kutatási és innovációs tevékenységének, továbbá az MTA történetének és tevékenységének bemutatására, a tudomány szépségének, hitelességének és – társadalmi, valamint gazdasági – hasznosságának hangsúlyozására, a tudományos kutatói és innovatív vállalkozói életpálya népszerűsítésére, valamint az MTA küldetésével összhangban a tudománybarát társadalom erősítésére.

Kutatók Éjszakája a Richterben

A Richter Gedeon Nyrt. az idén először csatlakozott a Kutatók Éjszakájához, és több mint 250 látogatót fogadott, akik betekintést nyerhettek a gyógyszeripar világába. A programok rendkívül nagy érdeklődést váltottak ki, különösen a fiatalok körében, akik a vártnál nagyobb számban érkeztek, hogy megismerkedjenek a gyógyszeripari kutatások izgalmas területeivel.

A rendezvény során a látogatók számos izgalmas program közül választhattak. A kiállítással és tárlatvezetéssel egybekötött „Kalandozás a Richter történetében” lehetőséget biztosított arra, hogy a résztvevők megismerjék a cég múltját és fejlődését. Az előadások és laborbemutatók – például a „Hogyan születik a gyógyszer?” című előadás, valamint a biotechnológiai és analitikai laborok megtekintése – nagy népszerűségnek örvendtek.

Prof. Dr. Szántay Csaba, a Richter tudományos főtanácsadója, egészségügy- és oktatástámogatási vezetője az esemény során elmondta: „Egy gyógyszermolekula szemmel láthatatlan, így nincs róla érzékszervi tapasztalaton alapuló képzetünk. Éppen ezért nehéz megérteni, hogy ez a parányi objektum valójában igen komplex szerkezettel rendelkezik, amit a gyógyszerkutatásban dolgozó szakemberek egész serege hatalmas tudással, felelősséggel, elkötelezettséggel és kitartással, bonyolult eszközök és módszerek felhasználásával, az innováció és a szigorú minőségbiztosítási feltételek egyidejű érvényesítésével, hosszú időn át alkot meg. A Richter az egyetlen hazai gyógyszer cég, amely saját originális kismolekulás gyógyszerkutatást, illetve saját bioszimiláris fejlesztéseket folytat, a teljes innovációs láncot lefedve. Ezért a Kutatók Éjszakája mozgalmához való csatlakozásunk egyedülálló lehetőséget kínált a látogatók számára, hogy ebbe a rejtélyes és csodás kutatói világba betekintsenek.”

Prof. Dr. Kacsócs Imre, az ELTE Természettudományi Kar dékánja, az esemény egyik díszvendége szintén elismerően szólt a rendezvényről: „Nagyon fontos, hogy a gyerekek és fiatalok első kézből láthassák, milyen lehetőségek rejlenek az iparban. A Rich-

FOTÓ: JENEI LEVENTE

ter törekvése ezen a téren kimagasló, már a mostani esemény keretében is rengeteg érdeklődő fiatal tehetett fel kérdéseket és kapott az egyes területek szakértőitől válaszokat. Ezek a tapasztalatok nagymértékben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy később a természettudományos pályát válasszák, akár a Richter munkavállalóként is.”

A Kutatók Éjszakája iránti kiemelkedő érdeklődés és pozitív visszajelzések alapján a Richter Gedeon Nyrt. a jövőben is aktívan kíván részt venni ezen a rendezvényen. A vállalat elkötelezett abban, hogy a fiatalokat és az érdeklődőket továbbra is látványos, inspiráló programokkal és előadásokkal várja, hiszen kiemelten fontos számára a természettudományok iránt érdeklődő következő generáció támogatása. Célja, hogy hosszú távon is hozzájáruljon a tudományos pályák népszerűsítéséhez és a jövő kutatóinak képzéséhez.

Fókuszban: a díjazottak (Bodó Gábor felvétele)

A Richter FITT-alkotói

A Richter Gedeon Nyrt. által alapított Centenárium Alapítvány 2022 óta évente írja ki a Fiatal Természettudományos Tanár (FITT) Alkotói Díj pályázatát. A díj célja, hogy elismerje és inspirálja azokat a harmencöt év alatti pedagógusokat, akik különleges tehetséggel és elhivatottsággal oktatják a természettudományokat és innovatív pedagógiai módszerekkel járulnak hozzá a diákok tudományos szemléletének kialakításához. Az idei díjátadón huszonhét kiemelkedő pedagógust választottak ki, akik nemcsak a szakmai közösség, hanem a jövő nemzedékeinek nevelése szempontjából is meghatározó szerepet töltenek be.

„Az idei FITT-pályázatok ismét arról tanúskodtak, micsoda hatalmas hivatástudat, kreativitás, szakmai profizmus és szenvedély vezérel sok fiatal természettudományos tanárt. Tisztelettel, alázattal, szellemi és emberi partnerséget építve támogatjuk őket abban, hogy a bennük levő láng továbbra is lobogjon. Büszkén valljuk, hogy a Richternek, mint a régió legnagyobb innovációs központjának, ez is a missziója” – mondta *Prof. Dr. Szántay Csaba*, a Richter Gedeon Nyrt. tudományos főtanácsadója, egészségügy- és oktatástámogatási vezetője, a Centenárium Alapítvány kuratóriumi tagja.

Minden FITT-díjazott tíz hónapon keresztül havi 90 000 forintos ösztöndíjban részesül, ami összesen 900 000 forintos anyagi támogatást biztosít. Ez a jelentős összeg lehetőséget nyújt a pedagógusoknak arra, hogy továbbfejlesszék szakmai készségeiket, innovatív pedagógiai módszereket dolgozzanak ki, és továbbra is

A nyertes FITT-pályázatok számbeli adatai városokra lebontva
(Keserű Piroska munkája)

FITT FIATAL TERMÉSZETTUDOMÁNYOS TANÁR ALKOTÓI DÍJ

magas színvonalon végezhesék munkájukat. A díjazottak nemcsak anyagi támogatásban részesülnek, hanem szakmai kapcsolatokat is építhetnek a Richter Gedeon Nyrt.-vel, ami további lehetőségeket biztosít számukra a szakmai fejlődés terén.

A díjazott pedagógusok: Árva Bettina, Boller Balázs, Búzás Eszter Bíborka, Herendi Borbála, Kovács Olivér, Kökény Katalin, Krasznai Brigitta Melinda, Liziczai Márk Imre, Marián Gábor, Matics Martin, Nagy Bence, Németh Zoltán, Ölteczki Gyula, Peszty Sándor Gergely, Pozsonyi Enikő Szilvia, Sajgó Gréta, Sárközi Bianka, Sáropataki Barnabás dr., Seres Zoltán, Szabó Bence Farkas, Széll Kitti, Szivós Ádám, Taricska Dávid, Tóth Kristóf, Vitkóczy Fanni, Zagyva-Sajgó Gréta.

A díjat a Richter Gedeon Centenárium Alapítvány kuratóriuma ítélte oda. A kuratórium tagjai között olyan elismert szakemberek foglalnak helyet, akik kiválóan ismerik a természettudományos oktatás területét. Az idei évben új tagként csatlakozott a kuratóriumhoz *dr. Szalay Luca*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem kémiai tanár-képzésének felelőse, aki elhivatottan támogatja a fiatal pedagógusok szakmai fejlődését, különösen a kémia oktatása terén.

Vegyipari mozaik

Kereskedelmi megállapodást kötött a Richter és a Bio-Thera. Az innovatív

terápiákat és bioszimiláris készítményeket fejlesztő gyógyszeripari vállalat, a Bio-Thera Solutions és a Richter Gedeon kizárólagos kereskedelmi és licencmegállapodást kötött a BAT2206-ra, a Stelara® (ustekinumab) bioszimiláris készítményre.

A megállapodás értelmében a Bio-Thera felelősségi körében marad a BAT2206 fejlesztése, gyártása és szállítása. A Bio-Thera 2024. július 1-jén törzskönyvezési kérelmet nyújtott be a BAT2206 készítményre az EMA-hoz. A Richter kizárólagos jogokat szerez a termék forgalmazására az Európai Unióban (EU), az Egyesült Királyságban, Svájcban, valamint egyéb, a szerződésben szereplő országokban.

A Bio-Thera a szerződés aláírásakor 8,5 millió dollár kifizetésre jogosult, valamint további, legfeljebb 101,5 millió dollár fejlesztési és kereskedelmi mérföldkő-kifizetéseket kaphat, bizonyos feltételek teljesülésétől függően.

(<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/241009>)

Az AbbVie és a Richter Gedeon új kutatási és fejlesztési együttműködést jelentett be. Az AbbVie (NYSE: ABBV) és a Richter Gedeon Nyrt. bejelentették, hogy új, kutatási, fejlesztési és licenszszereződést kötnek olyan új célpontokra vonatkozóan, amelyek neuropszichiátriai betegségek kezelésére lehetnek alkalmasak. A közel két évtizede tartó együttműködés kiterjesztése olyan, a központi idegrendszer (CNS) területén elért közös sikerekre alapoz, mint például a világszerte bevezetésre került cariprazine (Vraylar®/Reagila®), valamint a bipoláris depresszió és a generalizált szorongásos zavar kezelésére szolgáló ABBV-932 gyógyszerjelölt felfedezése.

„Ez az új megállapodás a régóta tartó sikeres partnerségünkre épül, és egyrészt lehetővé teszi, hogy a Richter egyedülálló kutatási platformja segítségével tovább támogassa az AbbVie globális törekvéseit a neuropszichiátria területén, másrészt komoly megerősítés a Richter tudományos kutatásának” – mondta Orbán Gábor, a Richter Gedeon vezérigazgatója.

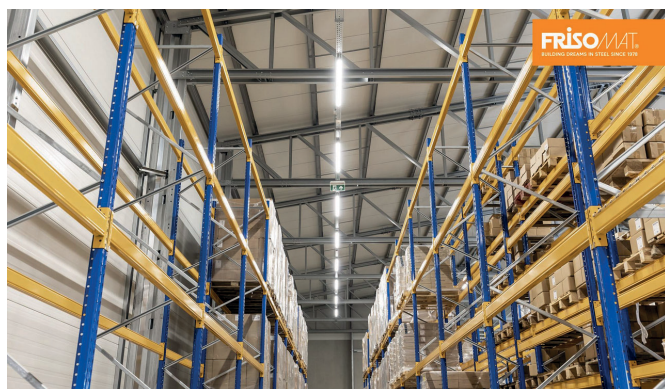
(<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/241024>)

FRISO MAT

Acélsarnok: egy zöldebb építési megoldás. A fenntarthatóság témája és a körforgásos gazdasági elvek egyre szélesebb vállalati körökben hódítanak teret. A kereskedelmi és gazdasági szférákban is többen ismerik fel ennek versenyképességet, szervezeti hatékonyságot növelő aspektusait.

Néhány évtizeddel ezelőtt még furcsán hangzott itthon, hogy egy acélsarnokokat gyártó cég tevékenységének minden szegmensét a környezetbarát gondolkodás hatja át. Pedig a Frisomat esetén ez így van – mintegy 40 éve. Ez már az acélsarnokokhoz használt alapanyag megmunkálásában is megmutatkozik, hiszen a hidegen hengerelt, rozsdamentes acélból készült épületszerkezetekhez nagyságrendileg 30%-kal kevesebb nyersanyagra van szükség a hagyományos acélepítési technológiákkal szemben. Emellett a kész elemek kisebb súlyúak is, ami a szállításnál, illetve rakodhatóságnál szintén előnyként jelenik meg. Ugyanakkor a logisztika ütemezettsége és a megrendelések pontos kiszolgálása érdekében a gyártó nagy mennyiségű alapanyagot tart raktárkészleten.

A folyamatok gördülékenységéhez természetesen a Frisomat innovatív technológiája is nagymértékben hozzájárul: acélsarnokaik ugyanis gyárilag előfűrt, pontos méretre szabott elemekből állnak, így az építési helyszíneken már csak összeszerelési munkák szükségesek. Emellett a pontos méretezésnek köszönhetően az acélpételek kivitelezése szinte hulladék keletkezése nélkül.

kül zajlik. Mérettől függően egy-egy átlagos összeszerelési ideje 6–12 hét, tervezéstől számítva a teljes folyamat pedig körülbelül 6–9 hónapot vesz igénybe.

A hidegen alakított acél kisebb tömegű, mint a beton, ez pedig a raktározás és a szállítás optimálisabb kihasználása mellett az épületalap szempontjából is előny – arra ugyanis kisebb súlyterhelést jelent. A speciális kialakítású tartógerendák és -oszlopok azonban gondoskodnak a kész épület stabilitásáról és teherbírásáról. A Frisomat-acélsarnokok emellett 100%-an újrahasznosíthatók, a moduláris felépítés pedig lehetővé teszi egyszerű bővítésüket, vagy költözés esetén szétszerelésüket.

A Frisomat fenntarthatóság iránti elkötelezettsége gyártási folyamataiban is megmutatkozik. A vállalat mindkét gyártósora 100%-ban zöld energia használatával üzemel, amelyet a tetőszerkezeteken elhelyezett szolárrendszerek biztosítanak. Ennek lehetőségével a Frisomat partnerei is élhetnek, ugyanis 2022 vége óta a gyártó szerkezetei az átlag napelempanelék négyzetméterenkénti súlyterhelésére kalibrálva készülnek.

(<https://www.tisztajovo.hu/megujulo-energiaforrasok/2024/11/02/acelcsarnok-egy-zoldebb-epitesi-megoldas>)

EVE Energy

Az EVE Power csúcstechnológiás gyárat épít Debrecenben.

A BMW Group Debrecen gyár beszállítójaként hengeres akkumulátorcellákat gyártanak majd az elektromos autók új generációja számára. A környezettudatos, hatékony termelés az EVE Power új gyárának sarokköve.

Az EVE Power által előállított akkumulátorcellák energiasűrűsége 20%-kal magasabb lesz a korábbinál, így 30 százalékkal tudják növelni az elektromos járművek hatótávolságát és 30%-kal csökkenteni a töltési időt.

A mélyalapozási és földmunka-engedélyt 2023 októberében kapta meg a cég, a cölöpözés pedig 2024 júliusában kezdődött meg. Az EVE Power a terveknek megfelelően halad a projekttel, és benyújtotta kérelmét az egységes környezethasználati engedély (IPPC) megszerzése érdekében a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatalhoz.

A vállalat Debrecen legszigorúbb szennyvíz-kibocsátási szabványainak is meg akar felelni. Az EVE Power elkötelezett, hogy „szürkevizet használ” a termeléséhez szükséges víz többségének fedezésére, és korszerű szennyvíz-újrahasznosító rendszert alakít ki, így a szennyvizet újra fel tudja használni a technológiai folyamatokban, például azokban a létesítményekben, amelyekben a kibocsátott gázt kezeli zárt rendszerben.

Az olyan iparágakban, mint az e-mobilitás, ma már az üzleti sikerek alapját képezik a gyár környezettudatos törekvései és a működés hatékonysága is. Ez természetesen a teljes ellátási láncra vonatkozik, ezért az EVE Power intelligens épületfelügyeleti és energiamenedzsment-rendszert telepít gyárában, amely digitális

san optimalizálja az energiafelhasználást annak érdekében, hogy megelőzze az energiavesztéseket. Ezzel párhuzamosan alacsony energiafelhasználású folyamatokat alakítanak ki, például a kompresszorok, füstgázok hővesztésének visszanyerése révén. Ez a működés csúcstechnológiás eszközöket igényel, ezért az EVE Power magas hatékonyságú motorokat, transzformátorokat és frekvenciaváltókat fog telepíteni. Emellett az EVE Power saját naplemparkot épít, hogy csökkentse a hálózatról felvett áram mennyiségét.

Kiemelten fontos a hatékony vízgazdálkodás is, ezért az EVE Power körforgásos rendszert épít ki az üzemben belül a külső vízforrások használatának csökkentése érdekében. A gyár a hűtőtornyokból származó, illetve a megtisztított vizet is visszavezeti a termelésbe, ezzel pedig jelentősen hatékonyabbá teszi vízgazdálkodását.

2024 augusztusában az EVE Power szándéknyilatkozatot írt alá a Debreceni Egyetemmel és a Vuhani Egyetemmel, amely értelmében közös lítiumion-akkumulátor-kutatási programok indításának lehetőségét vizsgálják meg. A partneri kapcsolat célja

többek között, hogy gyakorlati tapasztalatokkal támogassák a diákok K+F projektjeit, emellett pedig egyedülálló gyakornoki lehetőséget nyújtsanak például a vegyész-, fizikus- és mérnökhallgatók számára.

Az EVE-csoport létrehozta ún. Fenntarthatósági Bizottságát is azzal a céllal, hogy szakemberei már a menedzsment szintjén olyan módszereket alakítsanak ki, amelyek előtérbe helyezik a környezeti és társadalmi fenntartható fejlődést.

Az EVE Power elindította az új kollégák toborzását, és összesen több mint 1000 munkatárs felvételét tervezi, elsődlegesen a magyar munkavállalókra fókuszálva. A cég már 2023-ban megkezdte az új munkatársak alkalmazását és fokozatosan, a feladatok függvényében tölti fel kapacitásait. A tervek szerint 2024-ben 60, 2025-ben mintegy 100, 2026-ban több mint 550, 2027-ben pedig közel 300 új kolléga felvételével számolnak.

(<https://www.muszaki-magazin.hu/2024/10/30/>)

Európai energiaügyi miniszterek a MOL-csoport százhalombattai zöldhidrogén-üzemében. A közép- és délkelet-európai energetikai összeköttetések erősítését célzó magas szintű munkacsoport (CESEC) miniszteri találkozójára került sor Budapesten. A hivatalos programot megelőzően a delegációk ellátogattak a MOL-csoport százhalombattai zöldhidrogén-üzemébe.

A MOL-csoport 10 megawatt kapacitású zöldhidrogén-üzeme a nyár végén kezdte meg a termelést. A létesítmény megújuló forrásból származó elektromos árammal bontja a vizet hidrogénre és oxigénre, és évente 1600 tonna tiszta, karbonsemleges zöld hidrogént állít elő. Az eljárás során egyáltalán nem képződik kör-

Chemistry Europe Fact Sheet

16 chemical societies, 15 European countries.
Family of high-quality scholarly chemistry journals, covering a very broad range of disciplines.

Societies:
www.chemistryviews.org/chemistry-europe-member-societies/

Evaluate, publish, disseminate, and amplify the scientific excellence of chemistry researchers from around the globe in high-quality publications.

Hub:
www.chemistry-europe.org

Association

Mission

3 per year, free

Newsletter

Chemistry Europe

Science news magazine

ChemistryViews

What is happening in the global chemistry community

www.chemistryviews.org/register/

www.chemistryviews.org

Recognizes members for their outstanding achievements.

www.chemistryviews.org/fellows/

Fellows Program

Award

Recognizes outstanding contributions to chemistry.

www.chemistryviews.org/chemistryeuropeaward/

@ChemEurope

Hub:
www.chemistry-europe.org

[linkedin.com/company/chemeurope/](https://www.linkedin.com/company/chemeurope/)

nyezetszennyező melléktermék; sőt, 1 tonna hidrogén előállításával 8-9 tonna tiszta oxigént is termel az üzem. Ezzel a létesítmény 25 000 tonnával – kvázi 5400 átlagos autó éves szén-dioxid-kibocsátásával – csökkenti a Dunai Finomító szén-dioxid-kibocsátását. (*mol.hu*)

DACHSER
Intelligent Logistics

DACHSER Chem Logistics: vegyi anyagok biztos kezekben.

A DACHSER Chem Logistics üzletága 2023-ban kiemelkedő mennyiségű, összesen 3,7 millió vegyi anyag-szállítmányt kezelt.

A világ egyik legversenyképesebb iparága az életünk minden területén jelen van – termelési színvonalának megőrzéséhez viszont nélkülözhetetlenek az iparágra szabott logisztikai megoldások, amelyek kulcsa a DACHSER több évtizedes tapasztalatai szerint a megbízhatóság, minőség és biztonság hármásának magas szintje.

A vegyipar gazdasági szerepe elvitathatatlan: az európai vegyipar több mint 1,2 millió embert foglalkoztat, 2023-ban 760 milliárd euró árbevételt generált, és több mint 11 milliárd eurót fordított kutatásra és fejlesztésre.

Egyedi iparág, egyedi megoldások.

A vegyiparban felhalmozott tudás, a felhasználási területek köre állandóan fejlődik, új elképzelések, például intelligens anyagok megvalósítása vezet újabb és újabb termékekhez.

„Úgy látjuk, a vegyipar folyamatosan növekszik. Ennek hátterében nagyrészt a gyártási és építőipari ágazatokban az anyagok megvalósítása vezet újabb és újabb termékekhez. „Úgy látjuk, a vegyipar folyamatosan növekszik. Ennek hátterében nagyrészt a gyártási és építőipari ágazatokban az anyagok megvalósítása vezet újabb és újabb termékekhez. „Úgy látjuk, a vegyipar folyamatosan növekszik. Ennek hátterében nagyrészt a gyártási és építőipari ágazatokban az anyagok megvalósítása vezet újabb és újabb termékekhez.” – mondta el Szontágné Hajnal Zsuzsanna a DACHSER Hungary értékesítési vezetője.

A DACHSER több évtizedes tapasztalattal rendelkezik, valamint szorosan összefonódó szállítási és raktárhálózatot épített ki a csomagolt vegyipari termékek számára. A 2007-ben elindított DACHSER Chem Logistics Európa egyik legnagyobb gyűjtőszállítmányozójának szabványosított hálózati szolgáltatásait ötvözi nagyon specifikus, személyre szabott vegyipari logisztikai szakértelemmel.

2023-ban a DACHSER Chem Logistics mintegy 3,1 millió tonnányi, 3,7 millió szállítmányt kezelt, ezen belül 1,2 millió volt veszélyes áru. Globális szárazföldi, légi és tengeri hálózatával a logisztikai szolgáltató rögzített eljárásrendek, kiszámítható tranzitidők és kapacitások révén hoz létre megbízható folyamatokat.

A DACHSER saját európai közúti gyűjtőszállítási hálózata napi szinten kapcsolja össze Európát, Észak-Afrikát és a Közel-Kelet egyes részeit. Egységes logisztikai szabványai minden tevékenységet lefednek, aminek különleges jelentősége van a vegyipar esetében.

A közvetlen útvonalaknak és a saját gyűjtőhálózatnak köszönhetően minimalizálni tudják az érzékeny vegyi áruk kezelési gyakoriságát.

A DACHSER Contract Logisticsszel, vagyis szerződéses logisztikai üzletággal együttműködve átfogó, integrált logisztikai megoldásokat hoznak létre kifejezetten a vegyipari termékek tárolására tervezett raktárakkal. A DACHSER Air & Sea Logistics pedig a tengerentúli szállítások koordinálásával járul hozzá a vegyipar számára kínált szolgáltatásokhoz, gyors és rugalmas összeköttetést biztosítva a világ minden értékesítési és beszerzési piacához.

A holisztikus, ipárgspecifikus logisztikai koncepciót hatékony, informatikai alapú tervezés és komplex – a tárolással és a telephely optimalizálásával, valamint az iparág-specifikus raktározási és készletezési stratégiákkal kapcsolatos – tanácsadás teszi teljessé.

A biztonság legfontosabb garanciái természetesen a szakemberek. A DACHSER a veszélyesáru-kezelésben világ szinten 262 regionális tanácsadóval dolgozik, és mintegy 12 400 kollégájuk rendszeresen belső és külső képzéseket látogat. A cél az, hogy a speciálisan képzett alkalmazottaknak és iparági szakértőknek köszönhetően házon belül legyen jelen a szükséges szakértelem. (<https://www.muszaki-magazin.hu/2024/10/30/>)

Dobó Dorina összeállítása

MKE-hírek

Radiokémia – 2024

Az MTA Radiokémiai Tudományos Bizottságának és munkabizottságainak, valamint a Magyar Kémikusok Egyesülete Radioanalitikai Szakcsoportjának együttműködésével rendeztük meg a 29. Őszi Radiokémiai Napokat Balatonszárszón 2024. október 14. és 16. között.

A hagyományos konferencia céljának megfelelően a több mint 70 résztvevő jelenlétében sor került a hazai magkémia és radiokémia különböző területein elért legújabb kutatási eredmények áttekintésére. Emellett a konferencia fórumot biztosított az egyetemi hallgatónak, a doktoránsoknak és a fiatal kutatóknak munkájuk bemutatására.

A konferencia galavacsoráján adták át a Vértés Attila-díjat, melyet 2024-ben *Vörös Zoltán János*, a DE Fizikai Kémiai Tan-székének PhD-hallgatója vehetett át Homonnay Zoltántól, a Vértés Attila Alapítvány kuratóriumának elnökétől.

XXX. Nemzetközi Vegyészkonferencia (EMT)

2024. október 23–26. között nagy sikerrel tartották meg a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, Kolozsvárott a XXX. Nemzetközi Vegyészkonferenciát az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Kémia Szakosztálya, valamint a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kémia és Vegyészmérnöki Kar, Magyar Kémia és Vegyészmérnöki Intézet szervezésében. Több mint 170 résztvevő jelentkezett a jubileumi rendezvényre, a helyi és a magyarországi egyetemek mind nagyszámú delegációval képviselték magukat oktatókkal és hallgatókkal, de nem maradtak el az ipar képviselői sem.

Az elégedett résztvevők hagyományosnak mondható módon orgonakoncerttel és kirándulással melegítették a konferenciára, melynek megnyitóján Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnök asszonya bejelentette, hogy Gál Emese társelnökkel ketten vezetik tovább a szakosztályt és szervezik a következő konferenciát.

A megnyitó előadásokat követően a konferencia számos doktoranduszpléniummal folytatódott, és sor került a poszterek bemutatására is. A kimerítő, de felvillanyozó szakmai programokat a jó hangulatú esti bankett követte.

A konferencia zárónapján a legjobb előadásokat nívódíjjal jutalmazták a szekciók tudományos bizottságai. A díjazottak:

Doktoranduszplénium, I. (bírálbizottság: Huszthy Péter, Joó Ferenc, Lovász Tamás, Majdik Kornélia)

- I. díj: MKE-konferenciárésztvétele 2025-ben: *Ágoston Gyopárka* doktorandusz, BBTE, Kolozsvár
- BME Varga József Alapítvány különdíja (vegyésmérnöki előadásért): *Dojcsák Dalma* doktorandusz, Miskolci Egyetem
- Dicséret: *Rimóczi Aliz* doktorandusz, Debreceni Egyetem és *Almás Balázs* doktorandusz, HUN-REN Kutatóközpont

Doktoranduszplénium, II. (bírálbizottság: Hórvölgyi Zoltán, Kéki Sándor, Majdik Kornélia, Németh Áron)

- I. díj: 2025-ös EMT Nemzetközi Vegyészkonferencia-résztvétele: *Szilágyi Balázs* doktorandusz, Debreceni Egyetem
- MKE-különdíj/Kolloidkémiai és Nanotechnológiai Szakosztály díja (kolloidkémiai és nanotechnológiai jellegű prezentációért): *Kiss Etelka* doktorandusz, BME
- Dicséret: *Márton Péter* doktorandusz, BME, *Miklós Timea* doktorandusz, Szegedi Tudományegyetem

Diákposzter-szekció (bírálbizottság: Albert Emőke, Csavdári Alexandra, Gál Emese, Majdik Kornélia, Tóth Gábor)

- I. díj: A Magyar Természettudományi Társulat Kémia Szakosztálya által felajánlott díj: *Sólyom Levente*, Pannon Egyetem
- II. díj: oklevél: *Kutas Adriána*, Miskolci Egyetem
- III. díj: oklevél: *Kecskés Karina*, Miskolci Egyetem
- A Kolozsvári Magyar Kémikusok Egyesülete különdíja a legjobb önálló diákposztermunkáért: *Végh Márk*, BBTE Kolozsvár

A díjazottaknak és a munkájukat bemutató résztvevőknek gratulálunk és sok sikert kívánunk!

Kémiai Előadói Napok – 2024

Október 29–31. között került sor a 2024. évi Kémiai Előadói Napokra (KEN) az MTA szegedi bizottságának székházában, az MKE Csongrád-Csanád Vármegyei Csoportja (MKE–CSMCS) szervezésében. Itt kerül sor a megnyitó keretében a Hannus István Kémia tanári díj átadására, melyet Sipos Pál professzor, az MKE–CSMCS elnöke, Janáky Csaba MKE-alelnök és Szabó János, az MKE ügyvezető igazgatója adott át a két jutalmazottnak: *Fajka Valériának*, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium (Zenta) kémia tanárának (az első képen balról a második), valamint *dr. Regdon Ibolyának*, a Randóti Miklós Kísérleti Gimnázium (Szeged) kémia tanárának (a második képen balról a második).

Ezt követően Várnagy Katalin professzor, az MKE Műszaki Tudományos Bizottság elnöke ismertette a bizottság 2024. évi diplomamunka-nívódíjasairól szóló döntését és Janáky Csaba MKE-alelnökkel adta át az okleveleket. A résztvevők így közösen köszönthették a 2024. évi diplomamunka-nívódíjasokat:

A BME Biomérnöki és Vegyészmérnöki Karáról nívódíjban részesült *Áder Liza Lúcia*, *Gál Márton László* és *Steinsits Dániel*.

A DE Kémiai Intézetéből nívódíjban részesült **Lakatos Gergő, Sajtó Gergő Zoltán, Szabó Zsanett**.

Az ELTE Kémiai Intézetéből nívódíjban részesült **Bodnár Emma és Dévény Csaba**.

A Pannon Egyetem Mérnöki Karáról nívódíjban részesült **Guóth Mária, Páll Bence és Krausz Dalma**.

A Szegedi Tudományegyetemről nívódíjban részesült **Boncz Mária Fanni, Péter Tamás és Tóth Petra**.

A díjak átadása után ifj. Szántay Csaba professzor, a Richter Gedeon oktatástámogatási vezetője tartott előadást a tudományos kutatásban fontos szerepet játszó attitűd kompetenciákról. A konferencia a nívódíjasok és más diákok előadásaival folytatódott, összesen több mint 60 hallgatói előadás hangzott el. A magyar és angol nyelvű előadások már-már nemzetközi konferenciahangulatot kölcsönöztek a KEN-nek.

Szabó János Zoltán összeállítása

Az MKE rendezvénynaptára

Dátum	Rendezvény	Helyszín
2025. február 11–12.	Labortechnika-kiállítás és Analitikai Anket	Budapest
2025. március 25–28.	Novel Enzymes 2025	Budapest
2025. május 22–23.	Kristályosítási és Gyógyszerformulálási Kerekasztal	Balatonszárszó
2025. május 27–29.	Biztonságtudományok 2025	
2025. június 1–5.	International Conference on Green & Sustainable Chemistry	Budapest
2025. augusztus 21–24.	Kémia tanári Továbbképzés	Eger
2025. október 14–16.	30. Őszi Radiokémiai Napok	
2025. november 5–7.	XVI. Környezetvédelmi Analitikai és Technológiai Konferencia	Balatonszárszó
2025. november 5–7.	64. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés	Balatonszárszó
2025. november 13.	Kozmetikai Szimpózium	Budapest

MKE egyéni tagdíj (2025)

Tagdíjkategóriák	Ft/fő/év
Alaptagdíj	12 000
Közügyatásban dolgozó kémia tanár (50%)	6000
Nyugdíjas (50%)	6000
Ifjúsági tag (25%)	3000
Gyeken lévő (25%)	3000

Tagdíjbefizetési lehetőségek:

A következő két évben szeretnénk kivezetni a sárga csekkes befizetést, ezért kérjük, hogy lehetőség szerint az alábbi két lehetőség közül válasszanak. Annak, akinek ez nehézséget okoz, küldünk csekket. Kérjük, jelezze erre vonatkozó igényét!

- banki átutalással* az MKE CIB banki számlájára:
10700024-24764207-51100005
- személyesen 1106 Bp. Fehér út 10. (White Office I/110.)

* a név, lakcím, összeg rendeltetése adatokat kérjük feltüntetni.

Tájékoztatjuk, hogy a *Magyar Kémikusok Lapja* nyomtatott változatát csak azok a tagjaink kapják meg, akik 9000 Ft-tal hozzájárulnak a lap postázásához. Az éves előfizetési díj *nem tagoknak* 15 950 Ft (ez tartalmazza a postaköltséget is). Kérjük, ha az online hozzáférés mellett a nyomtatott példányt is szeretné megkapni, küldje el nevét és címét az egyesület titkárságának (1106 Bp. Fehér út 10. White Office I/110.; e-mail: mkl@mke.org.hu).

57. Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny 2025

Megjelent a 2024/2025 évi versenykiírás!
www.irinyiverseny.mke.org.hu
Jelentkezési határidő: 2024. december 20.

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXIX. No. 12. December

CONTENTS

<i>Nobel Prize and cellulose — a close-up view: interview with Björn Lidman</i>	350
GÁBOR LENTE	
<i>Launching a cross-sector collaboration to promote chemistry</i>	353
PÉTER SZALAY and JÁNOS Z. SZABÓ	
<i>Air transport decarbonisation — a big challenge. Part II. Production of modern, liquid hydrocarbon-based aviation fuels.</i>	
2. Renewable sources	355
JENŐ HANCSÓK and FERENC HÓKE	
<i>European Association of National Metrology Institutes</i>	361
JUDIT FÜKŐ, ZSÓFIA NAGY-SZILÁGYI, DÁVID SIKLÓSI, ANNARITA BALDAN, and KARINE ARRHENIUS	
<i>Walking around star polyhedra</i>	362
ISTVÁN HARGITTAI and MAGDOLNA HARGITTAI	
<i>Natural consequences of AI</i>	364
GÁBOR LENTE	
<i>Book review (Le Prix by Cyril Gely)</i>	365
TAMÁS KISS	
<i>Versatile Dalton</i>	366
ISTVÁN HARGITTAI and MAGDOLNA HARGITTAI	
<i>From Wagner house to White Office. An „official” wandering</i>	369
IMRE HORVÁTH and VERA SILBERER	
<i>No Christmas without candle</i>	374
CSABA KUTASI	
<i>Chembits</i>	376
GÁBOR LENTE	
<i>Publication of the month</i>	377
<i>News of the month</i>	378